

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

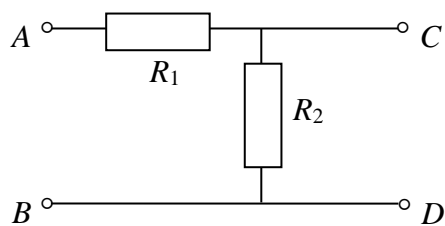
НАЦИОНАЛНА ОЛИМПИАДА ПО ФИЗИКА

ОБЛАСТЕН КРЪГ, 18.02.2018 г.

Тема 7.клас (Първа състезателна група)

Задача 1. Електрическа верига – четириполюсник

На фиг. 1 е показана електрическа верига с две двойки изводи – AB и CD . Когато между точките A и B се включи източник с напрежение U , а между точките C и D – волтметър, волтметърът отчита напрежение U_0 . Съпротивлението R_1 е известно.

фиг. 1

а) Начертайте схемата на електрическата верига с включени източник на напрежение и волтметър, на която се вижда как са свързани съпротивленията. [1,5 т.]

б) Напишете формула за пресмятане на тока I_1 през съпротивлението R_1 чрез зададените величини – U, U_0 и R_1 . [3 т.]

в) Напишете формула за пресмятане на съпротивлението R_2 чрез зададените величини – U, U_0 и R_1 . [2 т.]

г) Като използвате формулите от б) и в), пресметнете I_1 и R_2 , когато $U = 12 \text{ V}$, $U_0 = 8 \text{ V}$, $R_1 = 100 \Omega$. [1 т.]

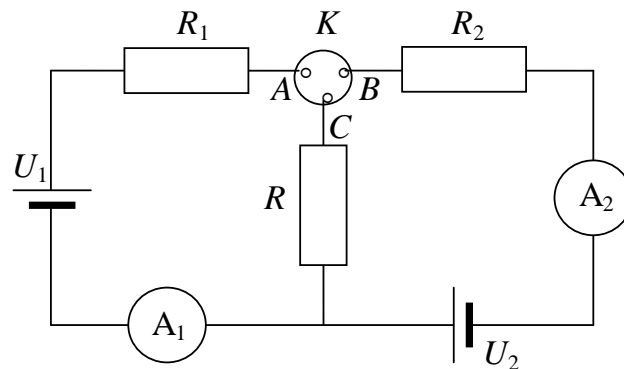
д) Начертайте схемата на електрическата верига, когато източникът с напрежение U е включен между точките C и D , а волтметърът – между точките A и B . [1,5 т.]

е) Какво напрежение U' отчита волтметърът в схемата от д) при стойности, зададени в случая г)? [1 т.]

Задача 2. Електрическа верига с превключвател

На фиг. 2 е показана схема на електрическа верига, в която резисторите имат съпротивления $R_1 = 100 \Omega$, $R_2 = 40 \Omega$, а съпротивлението R е неизвестно. Двамата източника във веригата имат съответно напрежение $U_1 = 12 \text{ V}$ и $U_2 = 8 \text{ V}$. Когато

ключът K е поставен в положение, което свързва точките A и C , амперметърът 1 отчита ток I_0 . Същия ток I_0 амперметърът 2 отчита при положение на ключа K , когато той свързва точките B и C .

Фиг. 2

- а) Определете съпротивлението R . [4 т.]
- б) Намерете тока I_0 . [1 т.]
- в) Начертайте схемата на затворената електрическа верига, когато ключът K свързва точките A и B . [1 т.]
- г) Какви ще са показанията на амперметрите 1 и 2 при положение на ключа K , когато той свързва точките A и B ? [4 т.]

Задача 3. Плътност на течност

Стъклена чаша е напълнена до ръба с течност. В нея внимателно се потопява малко топче, което потъва на дъното на чашата. Тази нееднородна смес има плътност $\rho_1 = 1200 \text{ kg/m}^3$. След това в чашата внимателно се потопява още едно, еднакво на първото малко топче, което също потъва на дъното на чашата. Плътността на получената нееднородна смес в този случай е $\rho_2 = 1265 \text{ kg/m}^3$.

- а) Определете плътността ρ_0 на течността. [7,5 т.]
- б) Намерете отношението на обема V_0 на едно топче и началния обем V на течността в чашата, в случай че топчетата са направени от материал с плътност $\rho = 2500 \text{ kg/m}^3$. [2,5 т.]

Забележка. Под плътност на нееднородна смес разбираме масата на сместа, разделена на нейния обем.

Всяка задача се оценява с максимален брой 10 точки.